

Moties Congres 113

D66

APM113.01

Actueel Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **De D voor Democratie**

Indiener: Evrim Hotamis

Woordvoerder: Evrim Hotamis

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- het initiatiefvoorstel Van Raak omtrent de opname van het correctief referendum in de Grondwet op 26 januari is aangenomen door de Eerste Kamer;
- in de resolutie Democratie van Nu wordt opgeroepen tot het invoeren van een bindend correctief referendum;

overwegende dat:

- coalitieverhoudingen ervoor hebben gezorgd dat we onze naam onder het afschaffen van het raadplegend referendum hebben moeten zetten en dit tot politiek gezichtsverlies heeft geleid;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- in de behandeling van de nieuwe termijn van deze wet voor te stemmen, ongeacht coalitieverhoudingen en het bindend referendum als breekpunt in de kabinetsonderhandelingen te maken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

Zowel in de Tweede Kamer als in de Eerste Kamer heeft D66 deze wet gesteund en in het verkiezingsprogramma is opgenomen dit de komende periode weer te doen. De motie verzoekt dit tot een breekpunt in formatiebesprekingen te maken. Dat impliceert dat D66 niet in een coalitie zal deelnemen als deze wet niet wordt aangenomen. Het vooraf formuleren van breekpunten zet ons op achterstand bij onderhandelingen over andere prioriteiten. Bij de behandeling van deze Grondwetswijziging in eerste lezing was er geen sprake van de 2/3 meerderheid die in tweede lezing vereist is, onder meer doordat PvdA en GroenLinks deze wet niet steunden. Het lijkt ons onverstandig om dit tot breekpunt te benoemen.

Congres 113 - Besluitvorming - Moties Congres 113

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

APM113.02

Actueel Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Vervang Hugo de Jonge**

Indiener: Mathijs Kramer

Woordvoerder: Mathijs Kramer

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- Nederland qua vaccinatiegraad een van de hekkensluiters is van Europa;
- de exacte cijfers over het aantal gevaccineerde onduidelijk is;
- er te laat is begonnen met het bedenken en uitvoeren van een vaccinatiestrategie;

overwegende dat:

- Hugo de Jonge consequent beloftes maakt die hij niet waar kan maken;
- Hugo de Jonge de Kamer foutief heeft ingelicht over het datalek bij de GGD;
- het corona testbeleid lange tijd niet op orde is geweest en niet maximaal is opgeschaald;
- een ministerwissel nodig is om het vaccinatieprogramma beter te plannen en uit te voeren;
- het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport logistiek niet in staat is gebleken om de vaccinatiecampagne in goede banen te leiden;
- Hugo de Jonge consequent achter de feiten is aangelopen wat betreft de aanpak van de gehele corona crisis;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- Per direct het vertrouwen op te zeggen in Hugo de Jonge als minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

Op de punten die in de motie worden genoemd, heeft de Tweede Kamerfractie meermaals haar ongenoegen geuit in debatten met de minister van VWS, en aangedrongen op verbetering. Wij verwachten niet dat het opzeggen van het vertrouwen in de demissionaire minister snel bijdraagt aan een verbetering van de aanpak.

Reactie op advies van indiener:

Congres 113 - Besluitvorming - Moties Congres 113

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

APM113.03

Actueel Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Stop interlandelijke adoptie**

Indiener: Ji Hee De Valk

Woordvoerder: Hilbrand Westra

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de commissie Joustra in het rapport van 8 februari 2021 vast stelt dat het systeem van interlandelijke adoptie met zijn private elementen, zoals particuliere bemiddelaars, fraudegevoelig is;
- het systeem tot op heden aanleiding geeft tot zogenaamde adoptiemisstanden ongeacht herkomstland;
- de belangrijkste instandhoudingsfactoren van misstanden zijn: de vraag naar kinderen en de door financiële prikkels gedreven internationale adoptiemarkt waar sociaaleconomische ongelijkheid, armoede en het tot verhandelbaar goed maken van kinderen samenkomen;
- de vastgestelde misstanden zowel activiteiten in strijd met geldende wet- en regelgeving, als onethische handelingen betreffen;
- op basis van het Joustra rapport minister Dekker per direct interlandelijke adoptie opgeschort heeft;

overwegende dat:

- het welzijn van het kind voorop staat;
- de veiligheid en welzijn van het kind in het systeem van interlandelijke adoptie ook in de toekomst niet gewaarborgd lijkt te kunnen worden;
- de misstanden van interlandelijke adoptie ingrijpende gevolgen heeft voor de geadopteerden, geboorte-ouders, geboortefamilie en adoptie-ouders;
- de commissie Joustra ernstige twijfels heeft of het überhaupt mogelijk is een realistisch publiekrechtelijk systeem te ontwerpen waarin de geconstateerde misstanden niet meer voorkomen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich met urgentie in te zetten voor permanente stopzetting van interlandelijke adoptie;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- om uit te spreken dat geen enkel systeem verenigbaar is met de belangen van het kind;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De conclusies van het rapport van de commissie Joustra zijn zeer ernstig. De conclusies roepen inderdaad vragen op over de manier waarop interlandelijke adoptie moet worden vormgegeven. Het belang van het kind dient hierbij altijd voorop te staan, zoals de indiener aangeeft. Het is belangrijk dat Tweede Kamer de tijd neemt om in alle zorgvuldigheid in gesprek te gaan met de commissie Joustra en ook de vele vragen die er zijn te kunnen stellen aan het demissionaire kabinet. Het is nu nog te vroeg om conclusies te trekken. Daarom ontraden wij deze motie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

APM113.04

Actueel Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Start onderzoek naar risico-gestuurde beleidsinstrumenten**

Indiener: Ruben Kuijper

Woordvoerder: Ruben Kuijper

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- een groep artsen, economen en wetenschappers op 17 februari gestart is met de campagne “Een plan waarmee Nederland weer open kan”;
- zij pleiten voor risico-gestuurd beleid en gerichte bescherming van kwetsbaren;

overwegende dat:

- het belangrijk is om verschillende perspectieven over de corona-aanpak serieus te onderzoeken om tot een zorgvuldige afweging van de mogelijkheden te komen;
- het geven van vrijheden waar het kan en tegelijkertijd gericht beschermen van kwetsbaren goed past bij de sociaal-liberale achtergrond van D66;
- risico-gestuurd beleid een goede aanvulling kan zijn op het huidige coronabeleid;
- het mogelijk is een oproep te doen voor onderzoek zonder de beleidsinstrumenten te steunen of een waardeoordeel over het initiatief te geven;
- het niet onderzoeken van alternatieve geluiden het vertrouwen in de politiek kan ondermijnen;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- op korte termijn te pleiten voor onafhankelijk onderzoek naar risico-gestuurd coronabeleid en in gesprek te gaan met de initiatiefnemers van Herstel-NL;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

We snappen zeer goed de behoefte naar meer vrijheid, meer slim beleid en het meewegen van maatschappelijk en economische gevolgen in de besluitvorming. De impact op de maatschappij en de economie is nu enorm. Daarom stond de fractie bijvoorbeeld vooraan bij het bepleiten van de fieldlabs en heeft Sigrid Kaag vorige week voorgesteld om naast het OMT ook een Maatschappelijk en Economisch Team te laten adviseren. Zowel het medische als de andere schade moet in het vervolg beter worden gewogen en op basis daarvan moet besluitvorming plaatsvinden.

We steunen het verzoek om onafhankelijk onderzoek naar risico-gestuurd coronabeleid te bepleiten. Het dictum stuurt richting het plan van Herstel-NL, waarop ook de nodige kritiek is. Wij hebben contact met Herstel-NL, maar willen ook naar andere mogelijkheden kijken om de samenleving te heropenen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

AOM113.01

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Geef leden inspraak in de visie van D66**

Indiener: thema-afd Sociaal-Liberalisme

Woordvoerder: Emiel Althuis

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- bij het congres 28 november 2020 het verkiezingsprogramma 2021 aan de leden is voorgelegd om te beoordelen;
- dat de leden niet de gelegenheid hebben gekregen om de visie cq de uitgangspunten van het verkiezingsprogramma, zoals vastgelegd in de inleidende paragrafen van het verkiezingsprogramma en bij ieder hoofdstuk te amenderen;
- dat het aantal amendementen zo groot is dat het voor leden redelijkerwijs onmogelijk is om zelfs maar een beperkt deel daarvan te beoordelen;

overwegende dat:

- D66 het aan zijn stand verplicht is om een zo democratisch mogelijk besluitvormingsproces te hanteren met optimale zeggenschap van de leden;
- dat juist de visie cq de uitgangspunten van het beleid waar D66 voor staat beoordeeld en vastgesteld zou moeten worden door de leden;

verzoekt Het Landelijk Bestuur:

- om een nieuw besluitvormingsproces te (laten) ontwerpen en aan de leden voor te leggen waarin: de leden de mogelijkheid hebben om over de hoofdlijnen cq. de visie van D66 te oordelen, waarna dit verwerkt kan worden in een concept verkiezingsprogramma. In een tweede finale ronde kan vervolgens de gedetailleerde uitwerking worden voorgelegd aan de leden, waarbij het aantal amendementen is verminderd door indieners met aan elkaar verwante amendementen te vragen deze te bundelen tot bij voorkeur één amendement;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

Wij kijken uit naar verdere verdieping en vernieuwing van de visie en hoofdlijnen van de partij in de komende jaren, samen met de leden en dus ook met de indieners van deze motie. Wij denken echter niet dat het vernieuwen van het besluitvormingsproces een garantie geeft op het democratische gehalte daarvan. Wat we wél denken dat hieraan bijdraagt, is het actief en blijvend in gesprek gaan met de leden. Daar betrekken we de indieners van de motie ook graag in. Daarnaast komt in de loop van het jaar de evaluatie van het gehele proces beschikbaar, deze zien we graag tegemoet en de aanbevelingen nemen we mee in het vervolgproces. Deze evaluatie wordt ook openbaar gemaakt.

Wij willen graag nog benadrukken dat de programmacommissie er in aanloop naar het concept-verkiezingsprogramma zoveel mogelijk aan heeft gedaan om leden te betrekken bij de totstandkoming van de visie en uitgangspunten. Bijvoorbeeld bij de tour door de vereniging die de permanente programmacommissie heeft gemaakt in 2019 en begin 2020. Maar ook bij de visiestukken die zijn geschreven en ontvangen in de aanloop naar het programma: visie-stukken van Thema-Afdelingen; het hele proces rondom “democratie van nu” met raadplegingen én amendering op het congres; en idem bij de resolutie “familie van nu”.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

AOM113.03

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Cadeau Lidmaatschappen**

Indiener: Midden-Brabant

Woordvoerder: Mark Van Der Schaaf

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er door verschillende D66 afdelingen cadeaulidmaatschappen worden aangeboden;

overwegende dat:

- een politieke overtuiging nooit te koop en/of overdraagbaar is of kan zijn en het de vraag is of je iemand je overtuiging cadeau kan doen;
- er in andere landen zoals in het Verenigd Koninkrijk bij onze zusterpartij de LibDems ook andere vormen van het bevorderen van actieve betrokkenheid van mensen bij politieke partijen bestaan, zoals een supporterschap;

verzoekt Het Landelijk Bestuur:

- alternatieve vormen van een actieve politieke betrokkenheid van mensen bij onze partij te onderzoeken;

verzoekt Het Landelijk Bestuur:

- over dit vraagstuk een helder en duidelijk standpunt voor de toekomst te formuleren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: De oproep in deze motie sluit aan bij het huidige beleid. Er bestaat bijvoorbeeld al de mogelijkheid om voor 1 euro per maand lid te worden – dit is een pilot die is ingevoerd als alternatief voor het cadeaulidmaatschap – ; om alleen een financiële bijdrage aan de campagne te leveren; om aan te sluiten bij de campagne, etc. Dit alles komt voort uit het strategisch plan 2017-2021.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

AOM113.04

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Meer openbare toiletvoorzieningen voor vrouwen**

Indiener: Annelies Becker

Woordvoerder: Annelies Becker

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er nu al heel veel openbare toiletvoorzieningen zijn voor mannen in stadscentra;
- dit voor vrouwen een heel ander verhaal is;
- toiletvoorzieningen in restaurants of andere gelegenheden heel vaak een consumptie of een financiële bijdrage vragen;
- een rechter in Amsterdam oordeelde dat 'Vrouwen kunnen ook in een urinoir plassen', toen een vrouw haar boete voor wildplassen aanvocht;

overwegende dat:

- het belachelijk is dat de helft van ons land wel moet betalen om naar het toilet te kunnen gaan;
- het aan discriminatie grenst omdat vrouwen wel moeten betalen en mannen niet voor dezelfde lichaamsfunctie;
- vrouwen nu minder toiletvoorzieningen hebben en hierdoor langer in de rij moeten staan. Het lang ophouden van urine kan (op lange termijn) zelfs lijden tot blaasontsteking en nierproblemen;
- urineren in een urinoir niet een redelijke optie is voor vrouw;

verzoekt Het Landelijk Bestuur:

- bij het opstellen van een rompprogramma voor lokale verkiezingsprogramma's voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2022 aandacht te besteden aan het hebben van voor een ieder toegankelijke en bruikbare toiletvoorzieningen in stadscentra;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

We begrijpen en steunen de oproep om aandacht te vragen voor dit specifieke, maar belangrijke punt dat zeker een plek kan krijgen in lokale verkiezingsprogramma's. Het probleem dat wij echter zien is dat dit om praktische redenen geen plek kan krijgen in een rompprogramma voor de Gemeenteraadsverkiezingen. In het proces voor de ondersteuning van lokale programmacommissie is een jaar geleden ervoor gekozen géén rompprogramma te maken voor de verkiezingen van 2022, omdat wij liever wat meer ruimte geven aan de diversiteit van lokale vraagstukken. In plaats daarvan is er een bundel van negen policy papers samengesteld, met bijdragen van verschillende D66'ers met expertise op het betreffende thema, ter inspiratie voor de programmacommissies. In deze policy papers is vooral aandacht voor het gebruik van sociaal-liberale uitgangspunten en de vertaling daarvan naar een bepaald lokaal thema, en minder voor een lijst met standpunten.

Wij moeten deze motie daarom helaas ontraden, maar wij juichen het zeer toe dat verschillende afdelingen of lokale programmacommissies de samenwerking opzoeken om aandacht te vragen voor toiletvoorzieningen in stadscentra, bijvoorbeeld door dit collectief in hun verkiezingsprogramma's op te nemen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale besluitvorming van deze motie terug te kijken.](#)

AOM113.06

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Europa in het onderwijs**

Indiener: België Luxemburg

Woordvoerder: Harmke Kruithof

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de Europese geschiedenis zoals thans onderwezen op de scholen voornamelijk bestaat uit kennis over de oorlogen van de 20e eeuw, aangevuld met de geboorte van het nationalisme in de 19e eeuw;

overwegende dat:

- er in het lager en middelbaar onderwijs onvoldoende aandacht is voor Europese geschiedenis en staatskunde. Een Europees zelfbewustzijn hierdoor onvoldoende tot stand kan komen en dit de cohesie van Europa in het gevaar kan brengen;

verzoekt Het Landelijk Bestuur:

- De programmacommissie te vragen voor de aankomende Tweede Kamerverkiezingen de volgende punten op te nemen in het verkiezingsprogramma: ◦ Europees-zijn te onderzoeken tijdens geschiedenis en staatskundelessen in het lager en middelbaar onderwijs; ◦ naast meer onderwijs over de geschiedenis ook de kennis van de Europese staatskunde en staatsinrichting te versterken; ◦ Europese pre-moderne geschiedenis en Europese staatskunde een prominente plaats in het curriculum van het primaire en secundaire onderwijs te geven, door ▪ een nieuw vak Europese studie te ontwikkelen; ▪ budget beschikbaar te maken om alle scholen in staat te stellen een bezoek aan de EU-instellingen in Brussel te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

D66 is pro-Europese partij die onderwijs hoog in het vaandel heeft staan. Wij vinden het echter ook belangrijk, zoals wij ook in het verkiezingsprogramma hebben geschreven, dat de overheid alleen vaststelt welke basisinhoud elk kind in het funderend onderwijs meekrijgt en dat de verdere inrichting van het curriculum aan de sector is. Daarnaast heeft de motie betrekking op het verkiezingsprogramma, dat de leden hebben vastgesteld in november 2020. De motie kan daarom niet meer in het programma voor de komende Tweede Kamerverkiezingen worden opgenomen. Om deze redenen ontraden wij deze motie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.01

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Schoolgang kinderen**

Indiener: Wouter Versluijs

Woordvoerder: Wouter Versluijs

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- op scholen het afgelopen jaar tweemaal is gestopt met fysieke lessen vanwege corona maatregelen;
- kinderen achterstand oplopen als er niet fysiek les wordt gegeven, voor wat betreft sociaal-emotionele ontwikkeling en kennisniveau;
- in het bijzonder kwetsbare kinderen nadelige effecten ervaren en hierdoor minder goed kunnen deelnemen aan de maatschappij;
- deze gevolgen een blijvend effect hebben op de huidige generatie jongeren en op onze toekomstige samenleving;

overwegende dat:

- het huidige kabinet de keuze maakt om scholen dicht te gooien en niet kiest voor de mogelijkheid om het onderwijs met veilige maatregelen open te houden;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- veilige fysieke schoolgang voorrang te geven als zij afwegingen maken in het kader van de coronacrisis;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich in te spannen voor het wegwerken van achterstanden door coronamaatregelen bij kinderen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Het zo snel mogelijk openen van de (basis)scholen heeft onze hoogste prioriteit.

Congres 113 - Besluitvorming - Moties Congres 113

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de behandeling van deze motie terug te kijken](#)

PM113.02

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Progressieve samenwerking**

Indiener: Niels Ras

Woordvoerder: Niels Ras

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- voor D66 een Nederland met progressief beleid, kansengelijkheid en duurzaamheid centraal staat;
- D66 de afgelopen vier jaar als enige progressieve partij heeft geregeerd;

overwegende dat:

- D66 veel voor elkaar heeft kunnen krijgen, maar op progressieve, sociaaleconomische en duurzame onderwerpen meer zou willen doen;
- D66 met één of meerdere andere progressieve partijen in de coalitie beter haar idealen kan verwezenlijken;

spreekt uit dat:

- als D66 in het kabinet zou komen, het congres een voorkeur heeft voor een coalitie waar ook één of meerdere andere progressieve partijen aan deelnemen;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- om zich na de verkiezingen tot het uiterste in te spannen voor een coalitie waar ook één of meerdere andere progressieve partijen aan deelnemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Een coalitie met één of meer andere progressieve partijen heeft ook de voorkeur van de Tweede Kamerfractie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.03

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Burgerbegroting**

Indiener: Jelrik Westra

Woordvoerder: Jelrik Westra

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de lokale begroting wereldwijd in meer dan 1500 steden opgesteld wordt via een proces van participatief budgetteren;
- Nederland desondanks de mogelijkheid tot een dergelijke 'burgerbegroting' niet kent;

overwegende dat:

- er een kloof is tussen burger en politiek in Nederland, met als gevolg een daling van politiek vertrouwen;
- dit vertrouwen ten dele kan worden opgevuld door burgers volledige inspraak te geven in het belangrijkste moment van het politieke jaar: het opstellen van de begroting;
- raadsleden over het algemeen niet meer of minder kennis hebben van het opstellen van een begroting dan de 'gewone' burger;
- een burgerbegroting dus in kwaliteit niet afdoet aan een traditionele gemeentelijke begroting;
- participatieve budgettering in de steden met de mogelijkheid daartoe juist tot verbazingwekkend positieve resultaten heeft geleid;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om vanaf de collegeperiode die na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 begint, vanuit het Rijk experimenten met de burgerbegroting op lokaal niveau te faciliteren en aan te moedigen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- hierbij aandacht te dragen voor experimenten waarbij een deel van de begroting wordt uitbesteed aan de burgers, maar extra zorg te dragen voor de opzetting en uitvoering van experimenten waarbij de gehele begroting door burgers wordt opgesteld;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Deze motie is in lijn met de voorstellen in het verkiezingsprogramma om de burger dichterbij het bestuur brengen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.04

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Online asiel aanvragen**

Indiener: Jantien Dekkers

Woordvoerder: Jantien Dekkers

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- vluchtelingen die onze buitengrenzen binnendringen daardoor het recht krijgen om een asielaanvraag te doen en in afwachting daarvan in Europa te blijven;
- dit uitlokt en stimuleert dat miljoenen mensen per jaar vertrekken uit hun regio en een levensgevaarlijke, onzekere, dure reis maken over land of zee naar Europa;
- Europa de toestroom en groepen vluchtelingen aan de grens allang niet meer aankan;
- in vluchtelingenkampen in Griekenland sprake is van een humanitaire noodtoestand, schrijnend voor zowel vluchtelingen als de lokale bevolking;;
- van deze vluchtelingen 95-99% geen enkele kans maakt op asiel;;
- tegen de tijd dat hun asielaanvragen worden afgewezen, het lastig is om ze uit te zetten;

overwegende dat:

- als vluchtelingen verplicht online asiel moeten aanvragen, het geen zin meer heeft om te vertrekken en te investeren in de reis naar Europa;
- vluchtelingen in gevaar dan enkel een veilige plek met wifi/3G hoeven te bereiken in het land zelf of een buurland, wat veel makkelijk is dan maandenlang reizen en het regelen en betalen van mensensmokkelaars;
- vluchtelingen die asiel wordt verleend, een ticket krijgen en worden opgehaald door een casemanager die de laatste checks uitvoert tegen fraude;;
- vluchtelingen die niet zijn toegelaten, aan de grens worden tegengehouden of zonder procedure worden uitgezet;
- vluchtelingen niet meer naar Europa komen, als ze daarmee geen enkele kans maken op asiel;
- Europa hierdoor niet meer gechanteerd kan worden door Turkije of gedwongen moet betalen aan Afrikaanse landen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- onderzoek te laten doen naar de mogelijkheid om vluchtelingen te verplichten online asiel aan te vragen vóór de komst naar Europa en hen zonder procedure uit te zetten als zij niet online zijn toegelaten, teneinde de enorme vluchtelingenstromen naar Europa tegen te gaan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De Tweede Kamerfractie heeft eerder uitgebreide voorstellen gedaan voor meer legale migratie routes; en ook in het verkiezingsprogramma is hier ruimte voor. Aan het voorstel van de indiener zitten echter te veel haken en ogen. Wij hebben hetzelfde doel voor ogen, maar dit is niet juiste middel. We blijven pal staan voor het recht om **in** de EU asiel aan te vragen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.05

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Oplossing voor Nederlandse Accidental Americans**

Indiener: Verenigde Staten

Woordvoerder: Eelco Keij

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- verschillende Nederlandse banken eenzijdig bankrekeningen aan het bevroren zijn van Nederlanders die in Amerika geboren zijn en belasting moeten betalen in Amerika sinds de 2014 aangenomen FATCA-wet;

overwegende dat:

- Neder Amerikanen klem zitten: "Je kunt je Amerikaanse nationaliteit pas opgeven als je de afgelopen zes jaar belastingaangifte in de VS hebt gedaan.";
- het 2350 tot 7350 dollar kost om het Amerikaanse staatsburgerschap op te geven;
- er in Europa 300.000 tot 500.000 Accidental Americans wonen, en in Nederland 46.000;
- Nederlanders belasting moeten betalen zoals over de winst van een eigen woning, bedrijf of aandelen;
- er woensdag 22 januari 2020 een hoorzitting was in Tweede kamer, en dat parlementariërs Accidental Americans hebben ontmoet om hun problemen te begrijpen;
- Sophie in 't Veld sinds 2012 bezig om aandacht bij de Europese Commissie en Raad te vragen;
- Europa de US gevraagd heeft de kosten omlaag te brengen van het opzeggen van het Amerikaans staatsburgerschap, en de belastingaangiften te vereenvoudigen;
- er veel Accidental Americans in Europa nog niet weten welke problemen er op ze af komen, omdat vooral de Franse en Nederlandse banken risicoavers zijn;
- veel mensen geholpen zouden worden door een snelle en goedkope manier afstand te kunnen doen van het Amerikaans staatsburgerschap;
- er een gratis servicebalie komt om mensen te begeleiden om Amerikaans belastingaangifte te doen en daarna afstand te doen van hun Amerikaans staatsburgerschap;
- banken geen rekeningen bevroren als aangegeven kan worden dat er naar een oplossing wordt gezocht;

verzoekt De Tweede Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- vóór de aankomende stembusgang met een initiatief te komen dat genoemde maatregelen als het snel en goedkoop afstand kunnen doen van het Amerikaans staatsburgerschap, een gratis servicebalie, en het niet bevroren van bankrekeningen omvat;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Bij elk debat over FATCA heeft de Tweede Kamerfractie aandacht gevraagd voor, en opgeroepen tot, het niet bevriezen van bankrekeningen en daarnaast voor het voeren van gesprekken met de VS over het intrekken van FATCA en het makkelijker en goedkoper maken om afstand te nemen van het Amerikaanse staatsburgerschap. Dit initiatief zal de fractie ook bij het AO FATCA (nog voor het verkiezingsreces voorzien) doorzetten.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.06

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Toetreding van Albanië tot de EU**

Indiener: Gelderse Vallei

Woordvoerder: Gjin Ceca

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- Albanië een klein land is in West Balkan, met ongeveer 2.8 miljoen inwoners waarvan ongeveer 50% al Europees staatsburger is;
- Albanië sinds juni 2014 officieel kandidaat is om toe te treden tot de EU;
- de Europese Commissie in juni 2019 heeft aanbevolen de toetredingsonderhandelingen met Albanië te starten;

overwegende dat:

- Nederland, Frankrijk en Denemarken het afgelopen jaar vetorecht hebben gebruikt om de onderhandelingen tussen Albanië en de EU te blokkeren;
- de Albanese bevolking zich onderdeel van de Europese familie voelt;
- uit een enquête is gebleken dat ongeveer 90% van bewoners toetreding tot de EU wil;
- rekening houdend met het geopolitieke risico van uitstel, Turkije, Rusland en China hun slag zouden kunnen slaan in de regio;

roept De Tweede Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement op:

- zich in te zetten om de onderhandelingen over toetreding van Albanië tot de Europese Unie te starten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Deze motie is in lijn met het verkiezingsprogramma. De onderhandelingen zijn in maart 2020 al geopend met Albanië. Zolang Albanië vooruitgang blijft boeken, staat D66 positief tegenover toetreding.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.07

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Grensoverschrijdend gedrag in de Cultuursector**

Indiener: Gelderse Vallei

Woordvoerder: Jan-Willem Lammers

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- in de cultuursector een landelijk juridisch kader en tuchtrecht ontbreekt bij grensoverschrijdend gedrag;
- in de sportwereld al wel een goed functionerend traject bestaat voor mensen met klachten over grensoverschrijdend gedrag, en wel via het landelijk Vertrouwenspunt Sport van NOC*NSF alsmede Tuchtrecht;
- voor professionals binnen de sector wel de website Mores Online is waar men klachten kan melden, maar waar geen juridisch traject volgt;

overwegende dat:

- er een overkoepelende organisatie nodig is om klachten van grensoverschrijdend gedrag op te pakken, waar een verenigingsbestuur het laat afweten of klachten niet serieus neemt;
- deze organisatie geen onderscheid moet maken tussen amateurs en professionals;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich in te zetten voor een juridische mogelijkheid waar klachten over misbruik en grensoverschrijdend gedrag binnen de cultuursector, net als in de sportwereld, aangekaart en bestraft kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Motie is reeds uitgevoerd.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.08

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: Een efficiënt en humaan Europees asielbeleid

Indiener: België Luxemburg

Woordvoerder: Harmke Kruithof

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- 40.000 mensen in erbarmelijke omstandigheden op de Griekse eilanden leven als rechtstreeks gevolg van de EU-Turkije deal;
- deze situatie al vier jaar aansleept;

overwegende dat:

- de EU een waardengemeenschap is;
- alle handelingen van de EU en haar lidstaten volledig in lijn moet zijn met de EU-wetten, mensenrechten en het internationaal recht, inclusief de rechten van het kind en het recht op asiel;
- de lidstaten moeite hebben te besluiten over een gemeenschappelijk Europees asielsysteem;
- de Commissie een nieuw pact voor Asiel en Migratie zal voorstellen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- zich in te zetten om het volledige pakket van EU asiel- en migratiebeleid, inclusief legale arbeidsmigratie, grensbewaking in lijn met mensenrechten en evenwichtige samenwerking met derde landen, vóór de zomer aan te nemen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- zich in te spannen zodat opvang van asielzoekers aan de buitengrenzen volledig in lijn is met Europese en internationaalrechtelijke standaarden, dat procedures omkleed zijn met alle waarborgen en dat detentie van asielzoekers enkel mogelijk is in zeer beperkte gevallen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- aandacht te geven aan minderjarige asielzoekers, specifiek niet-begeleide minderjarigen door direct na binnenkomst in de EU een voogd aan te wijzen en detentie van kinderen te verbieden;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- zich in te zetten voor hervestiging binnen EU-lidstaten van op de Griekse eilanden gestrande mensen, met voorrang voor niet-begeleide minderjarigen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- aan te dringen op een onafhankelijk onderzoek naar excessief geweld van de politie en kust- en grenswacht, evenals een onderzoek naar het optreden van Frontex;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- zich in te zetten om akkoorden met derde landen uitsluitend als internationale overeenkomsten onder EU recht af te sluiten;

verzoekt De Tweede Kamerfractie, De Eerste Kamerfractie en De delegatie in het Europees Parlement:

- aan te dringen op voldoende middelen in de EU begroting en voldoende capaciteit in alle lidstaten voor het verwerken van asielaanvragen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Hoewel de voortgang in de EU-discussie moeizaam verloopt, is deze motie grotendeels in lijn met het verkiezingsprogramma en dus ook met onze inzet op dit thema.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.09

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Bescherming kiesstelsel**

Indiener: Helmond

Woordvoerder: Michiel van Geel

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- geregeld volksvertegenwoordigers hun fractie verlaten vanwege een verschil van mening of conflict met de overige fractieleden;;
- dat bij deze conflicten vaak blijkt dat er afspraken zijn gemaakt over teruggave van de zetel bij verlaten van de fractie of over het niet innemen van een voorkeurszetel;
- zowel op landelijk als lokaal niveau bij elke partij conflicten voorkomen, waarbij het argument wordt gebruikt dat de zetel de partij toebehoort;
- hier in media de term "zetelroof" voor wordt gehanteerd waarmee de indruk wordt gewekt dat er iets onrechtmatigs gebeurt;;
- de term "zetelroof" niet passend is bij de manier waarop ons kiesrecht is ingericht;

overwegende dat:

- iedere volksvertegenwoordiger op persoonlijke titel zitting neemt in het vertegenwoordigend orgaan;
- iedere volksvertegenwoordiger voor de Kieswet gelijk is;
- afspraken over het teruggeven van zetels bij vertrek uit de fractie strijdig zijn met de Kieswet;
- volksvertegenwoordigers zich zonder druk vrij moeten voelen om een afwijkend standpunt in te nemen;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- te streven naar het wettelijk strafbaar stellen van afspraken over het teruggeven van zetels of andere afspraken die strijdig zijn met de Kieswet of Gemeentewet;

roept De Tweede Kamerfractie op:

- te streven naar een gelijk speelveld en gelijke rechten voor alle volksvertegenwoordigers, ook als zij zich afsplitsen van hun partij;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

D66 wil een nieuw kiesstelsel waarbij de kiezer kan stemmen op een partij of een individuele kandidaat op de lijst. Dat staat ook in ons verkiezingsprogramma. Hierdoor krijgen meer Kamerleden een eigen mandaat (voorkeurszetel) en wordt de band tussen kiezer en gekozene versterkt. Anderzijds geven de stemmen op de partij juist aan dat kiezers daar waarde aan hechten. Binnen een fractie moeten volksvertegenwoordigers zich vrij voelen een afwijkend standpunt in te nemen. Maar iemand die in het nieuwe stelsel niet met voorkeursstemmen is verkozen, en wel uit de fractie vertrekt, zou vanuit democratisch oogpunt niet lichtzinnig moeten denken over het meenemen van de zetel.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.11	Politieke Motie	Pre-advies: Overnemen
Titel motie:	Studerende ouders	
Indiener:	Anne-Marijke Podt	
Woordvoerder:	Anne-Marijke Podt	

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- zwangere vrouwen en ouders voor ondersteuning of goede afspraken op het gebied van het onderwijs zijn aangewezen op de kennis en welwillendheid van de onderwijsinstelling waar ze studeren;
- studenten op het MBO op initiatief van Minister van Engelshoven binnenkort (eindelijk) recht hebben op 16 weken zwangerschaps- en bevallingsverlof, maar dat dit voorstel niet geldt voor studenten op HBO en WO opleidingen;
- zwangerschapsdiscriminatie verboden is volgens de Algemene Wet Gelijke Behandeling;
- onderzoek uit 2016 duidelijk maakt dat onderwijsinstellingen hun eigen verantwoordelijkheid voor het treffen van regelingen en voorzieningen onvoldoende nemen;

overwegende dat:

- D66 de onderwijspartij is;
- studerende zwangere vrouwen en studerende ouders veel praktische belemmeringen ervaren, zoals de slechte aansluiting van studie- of tentamenroosters op de kinderopvang of het ontbreken van een recht op zwangerschapsverlof;
- de combinatie studie en zwangerschap of zorg voor jonge kinderen voor veel zwangere studenten en studerende ouders zonder goede afspraken al snel een te zware belasting wordt die ze dwingt te stoppen met hun opleiding;
- hoewel HBO en WO geen formele aanwezigheidsplicht kennen, opleiding in de praktijk vrijwel nooit af te ronden zijn zonder ook daadwerkelijk aanwezig te zijn;
- ook een deeltijdopleiding lastig te combineren kan zijn met zwangerschap of zorgtaken door de afhankelijkheid van specifieke lestijden of examenmomenten;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- voorstellen te doen voor beleid gericht op beperking van studievertraging en uitval van (op alle niveaus) studerende zwangere vrouwen en jonge ouders die studie en zorgtaken combineren, waarbij te denken valt aan: - een protocol waarin voorzieningen, rechten en regelingen worden vastgelegd voor studenten die zwangerschap of zorgtaken voor jonge kinderen en studie combineren verplicht te stellen voor alle onderwijsinstellingen; - het uitbreiden van het zwangerschapsverlof naar studenten van HBO en WO;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: In lijn met het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.12

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Dicht het lek in de gemeentefinanciering**

Indiener: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Woordvoerder: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de decentralisatie van zorg, jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning gepaard ging met een forse bezuiniging (circa 1,5 miljard op een totaal van 10,5 miljard, ~14% dus);
- gemeenten onvoldoende geëquipeerd bleken om de gedecentraliseerde taken uit te voeren;
- gemeenten de begroting niet rond krijgen zonder te snijden in essentiële voorzieningen;
- de rijksoverheid het huishoudboekje keurig op orde heeft;
- de gemeente opdraait voor de kosten van de controles, uitvoering en inning van de gelden ten gevolge van de participatiewet;
- de rijksoverheid de baten van dit stelsel, de door de gemeente geïnde gelden, opstrijkt;

overwegende dat:

- de bezuiniging in de decentralisatie structureel 1,5 miljard aan kosten van het rijk afwentelt op de gemeenten;
- daar bovenop door deze situatie een verborgen geldstroom van gemeente naar het rijk is ontstaan;
- een groot aantal voorzieningen voorgoed dreigt te verdwijnen ten gevolge van de eerder genoemde afwenteling van kosten door de rijksoverheid op de gemeenten;
- de gemeenten hierdoor hun begrotingsautonomie dreigen te verliezen;
- de decentralisatie niet gepaard ging met 'minder regeldruk voor inwoners,' zoals vermeld wordt op de website van de rijksoverheid;
- het sinds de invoering van de participatiewet gemeen goed is geworden burgers te beboeten, te korten of geld terug te vorderen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich in te zetten voor het verlagen van de uitvoeringslasten die de gemeenten ondervinden door de opgelegde wettelijke taken en het bewaken van de begrotingsautonomie van de gemeenten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Deze motie is in lijn met het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.13

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Verhuurdersheffing voor sociale woningbouw afschaffen**

Indiener: Gelderse Vallei

Woordvoerder: Hendri Nortier

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er grote tekorten zijn op de woningmarkt;
- er veel geld verloren gaat aan het betalen van de verhuurdersheffing (belasting) door woningcoöperaties;

overwegende dat:

- er meer actie moet komen om de woningmarkt vlot te trekken;
- de woningbouwcoöperaties een extra stimulans nodig hebben om de vraag aan sociale woningbouw te kunnen bewerkstelligen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de verhuurdersheffing voor woningcoöperaties af te schaffen om de woningmarkt een extra boost te geven en woningcoöperaties meer de ruimte te geven om sociale woningbouw te stimuleren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De financiële positie van corporaties heeft de aandacht van de Tweede Kamerfractie. In het verkiezingsprogramma is daarom opgenomen de volledige opbrengst van de verhuurderheffing om te zetten in een corporatiefonds. Daarmee kunnen corporaties investeren in nieuwbouw en hun bestaande bezit verduurzamen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.14

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **D'66 vóór 130 km/u (met elektrische auto's)**

Indiener: Jantien Dekkers

Woordvoerder: Jantien Dekkers

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de maximum snelheid op snelwegen wordt beperkt tot 100 km/u vanwege de stikstof crisis;
- elektrische auto's geen stikstof uitstoten (en overigens ook geen CO₂);
- de overheid de aankoop van elektrische auto's wil stimuleren;
- subsidiemaatregelen voor de aanschaf van elektrische auto's steeds verder afnemen en bovendien veel geld kosten;

overwegende dat:

- elektrische auto's nu de dupe zijn van milieumaatregelen, terwijl zij het milieu helemaal niet schaden;
- op de snelweg 130 km/u rijden heel populair is onder de doelgroep welvarende mensen die elektrische auto's kunnen betalen/leasen (o.a. VVD-ers);
- als zij allemaal elektrische auto's gaan rijden, er veel minder stikstof (en CO₂) wordt uitgestoten en de elektrische automarkt enorm wordt gestimuleerd;
- Nederland hierdoor de doelen om te vergroenen en meer mensen in elektrische auto's te krijgen, kan behalen zonder subsidie;
- D66 de VVD voorbij kan streven als de partij voor de (groene) automobilist;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- de overheid een onderzoek uit te laten voeren hoe op snelwegen zo snel mogelijk een aparte snelheidsgrens voor volledig elektrische auto's kan worden gerealiseerd, waarbij ook gedacht moet worden aan het reserveren van de volledige (linker)rijstrook voor elektrische auto's om tot 130 km/u te mogen rijden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

D66 heeft zich in de Tweede Kamer en het kabinet keihard ingezet voor de stimulering van zero-emissie auto's, dat is de toekomst. Zo kan onze automobiliteit veel schoner, dat is goed voor het klimaat en voor de natuur. Met de stikstofuitspraak is de maximumsnelheid aangepast naar 100 km/u, ter bescherming van de natuur en het vlottrekken van de bouw. Mede met het oog op de veiligheid op de weg en handhaafbaarheid van regels is in het verkiezingsprogramma gekozen voor het behoud van de 100 km/h snelheidsgrens, voor álle auto's. Harder rijden kost bovendien meer energie, ook voor elektrische auto's; de 100 km/h grens is niet alleen verstandig vanwege de vermindering van stikstofuitstoot, maar ook vanwege de vermindering van energieverbruik. Het lijkt ons ook onwenselijk om harder rijden als prikkel te gebruiken voor de aankoop van een elektrische auto. Hierbij bestaat ook nog het risico van een (versterking van) sociaal-economische tweedeling, omdat elektrische auto's nog altijd relatief duurder zijn dan auto's die rijden op benzine.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.15

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Voorkomen radicalisering jongeren Iraaks Koerdistan**

Indiener: Amsterdam Afdeling

Woordvoerder: Pieter de Zwart

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- NGO's, zoals Spark in Irak, inzetten op het voorkomen van vroege radicalisering bij jongeren door leraren in het Midden-Oosten te helpen bij het signaleren van vroege radicalisering bij jongeren en ze hierin te coachen;

overwegende dat:

- net als in Nederland media en sociale media een belangrijke rol spelen bij de meningsvorming van jongeren. Jongeren worden gestimuleerd om een weerwoord te geven, o.a. op sociale media. Het ondersteunen van leraren is een manier om toekomstig terrorisme te voorkomen;
- voorkoming van radicalisering in Irak en andere landen van het Midden Oosten een investering is in een structurele oplossing om terrorisme, internationaal en in Nederland, te voorkomen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om aan de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelings Samenwerking te vragen om structureel te investeren in NGO's, zoals bijvoorbeeld Spark in Irak, teneinde vroege radicalisering bij jongeren in het Midden-Oosten tegen te gaan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting:
De motie is in lijn met de inzet van de Tweede Kamerfractie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.16

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Train ook Afrikaanse hervormers**

Indiener: Delft

Woordvoerder: Vincent van Roon

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- in veel landen in Afrika de voorvechters van de democratische rechtsstaat voor grote uitdagingen staan;
- Nederland via de bestaande programma's Matra en Shiraka al democratische hervormers en activisten traint in landen in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika;
- ook D66 de Matra- en Shirakafondsen gebruikt om zusterpartijen en activisten te trainen;
- de Europese Commissie met het vaststellen van een strategie EU-Afrika in 2020 het belang van goede betrekkingen met het continent onderstreept;
- het D66-verkiezingsprogramma in de context van migratie uit Afrika pleit voor "een stevig investerings- en hulpbeleid om de economische en rechtsstatelijke omstandigheden in landen van herkomst te verbeteren";

overwegende dat:

- de relatie tussen Europa en Afrika van toenemend strategisch belang is;
- het ondersteunen en trainen van Afrikaanse hervormers, mensenrechtenverdedigers en activisten een belangrijke steun in de rug is in hun werk voor democratischer samenlevingen;
- de Matra- en Shiraka-programma's een goed format bieden om die ondersteuning te geven;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- ernaar te streven in de begroting van Buitenlandse Zaken voor 2022 naast Shiraka en Matra financiering op te nemen voor een op Sub-Sahara-Afrika gericht programma van equivalente grootte;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- deze financiering niet ten koste van de bestaande middelen voor Shiraka en Matra te laten gaan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Deze motie verwijst naar succesvol gebleken programma's in andere regio's (die Buitenlandse Zaken al financiert). De mogelijkheden verkennen om die aanpak ook in Sub-Sahara te implementeren, sluit goed aan bij onze doelstellingen om het maatschappelijk middenveld daar te versterken en bij te dragen aan capaciteitsopbouw bij lokale overheden.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.18

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Verenigde brugklas**

Indiener: Annabel Broer

Woordvoerder: Léonie Janssen

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- D66 kanselijkheid hoog in het vaandel heeft staan;
- Nederland in vergelijking met andere Europese landen erg vroeg selecteert;

overwegende dat:

- er uit internationaal onderzoek meermaals is gebleken dat Nederland achterblijft als het gaat om deelname van achterstandsleerlingen en niet-westerse allochtonen aan het hoger onderwijs;
- kinderen uit hogere sociale milieus eerder naar een hoger niveau in het vervolgonderwijs gaan dan kinderen met dezelfde capaciteiten uit een lager sociaaleconomisch milieu;
- zogenaamd vroeg selecteren leidt tot meer kansen ongelijkheid omdat is gebleken dat kinderen sneller het opleidingsniveau van ouders opvolgen;
- niet alleen leerlingen uit lagere sociale milieus blijken te profiteren van heterogene klassen maar ook de kinderen van uit hogere sociale milieus;
- er vaak wordt geselecteerd op basis van resultaten uit de eerste onderwijsjaren van leerlingen en dat deze leerresultaten van jonge leerlingen van nature grillig zijn;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om de minister van OCW op te roepen om te komen met een voorstel om tijdens de eerste drie jaar van het voortgezet onderwijs brede klassen te vormen, die niet gebaseerd zijn op het niveau van de scholieren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: D66 is voorstander van brede en verlengde brugklassen. In het licht van (ontstane achterstanden tijdens) de coronacrisis moeten we mogelijkheden benutten om dit te stimuleren.

Reactie op advies van indiener:

Congres 113 - Besluitvorming - Moties Congres 113

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.19

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Afschaffing kostendelersnorm**

Indiener: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Woordvoerder: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de woningmarkt oververhit is en er in de grote steden een woningnood heerst;
- een 'tandenborstelcontrole' als zeer vernederend wordt ervaren;
- er op dit moment circa veertigduizend daklozen verblijven in Nederland;
- de betrokken organisaties uitvoeringsproblemen hebben door de complexiteit van de regels;
- de bureaucratie gestaag blijft groeien;
- uitkeringsgerechtigden vaak kampen met schuldenproblematiek door ondoorzichtige regels en onverwachte effecten daarvan;
- de versoeringen van het sociale vangnet effectief hebben geleid tot een kafkaësk systeem;
- er in de huidige conjunctuur en financieel-economische situatie ruimte is voor hervormingen in het belasting- en subsidiestelsel;

overwegende dat:

- de kostendelersnorm de druk op de woningmarkt verhoogd;
- de overheid haar burgers niet zou moeten willen vernederen;
- door de huidige omvang van de bureaucratie, democratische processen onder druk staan. (Computer says no);
- het liberaal is, om de burger zelf te laten bepalen met hoeveel mensen zij in huis woont;
- de complexiteit van de regels, en daarmee de omvang van de benodigde bureaucratie, enkel verlaagd kan worden door regels af te schaffen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich in te zetten voor het schrappen van artikel 22 a van de participatiewet, genaamd de kostendelersnorm;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De fractie heeft het kabinet opgeroepen om met gemeenten te onderzoeken hoe beter maatwerk kan worden toegepast. Een aantal gemeenten is hier al voortvarend mee bezig. Hiermee kunnen de onbedoelde bijeffecten van de kostendelersnorm worden weggenomen. Dat lijkt ons een betere inzet dan het volledig afschaffen van dit artikel.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.20

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **De woningopgave moet circulair**

Indiener: thema-afd D66 Duurzaam

Woordvoerder: Frank Nouws

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er in Nederland momenteel een grote woningbehoefte bestaat en in diverse bestuurslagen hier grote urgentie aan wordt gegeven;
- in Nederland we de komende decennia 1 mln huizen gaan bouwen en, vanwege de energietransitie, 7 mln gaan vérbouwen. Gebouwen die er waarschijnlijk (nog)meer dan 50 jaar zullen staan;
- deze woningopgave momenteel op veel plaatsen in Nederland concreet wordt uitgewerkt;
- Nederland de ambitie heeft om in 2050 100% circulair te zijn;
- bij private partijen diverse initiatieven worden ontplooid om in diverse facetten van bouwen, verbouwen en gebiedsontwikkeling aan deze circulaire ambitie invulling te geven;
- diverse pilots al hebben aangetoond dat dit zowel economische als sociaal maatschappelijke meerwaarde oplevert;

overwegende dat:

- er in de woningopgave momenteel keuzes gemaakt worden die niet of lastig zijn terug te draaien, maar gedurende de komende decennia wel bepalend zullen zijn;
- gezien de ambitie om in Nederland in 2050 een 100% circulaire economie te hebben, is het cruciaal dat dit nu ook in deze woningopgave wordt doorgevoerd;
- de urgentie van de woningopgave er niet toe mag leiden dat deze circulaire ambities hierbij in het gedrang komen;
- deze opgave juist als een kans gezien moet worden om kennis en ervaring op het gebied van circulair bouwen, verbouwen en gebiedsontwikkeling verder te ontwikkelen en op te schalen, hetgeen ook weer nieuwe (economische) kansen biedt;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- expliciet uit te dragen dat alle overheden er bij de versnelde invulling van de huidige woningbehoefte er actief op aan moeten sturen dat de bouw, verbouw en gebiedsontwikkeling via circulaire uitgangspunten tot stand komen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Deze motie sluit aan bij de doelstellingen in het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.21

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Behoud en stimuleer biologische land- en tuinbouw rond Natura 2000-gebieden**

Indiener: thema-afd D66 Duurzaam

Woordvoerder: Jurgen Elshof

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de biologische land- en tuinbouw al decennia lang een duurzame en een op sluitende kringloop gerichte vorm van landbouw en voedselproductie is;
- boeren en tuinders beschikken over veel ervaring, kennis en inzicht op het gebied van extensieve en natuurinclusieve kringlooplandbouw;
- de stikstof emissies per hectare in de biologische landbouw duidelijk lager zijn dan bij de traditionele bedrijven;
- in de huidige voorstellen en regelgeving geen onderscheid wordt gemaakt in het type landbouwbedrijven;

overwegende dat:

- veel betrokkenen in de biologische land- en tuinbouw vrezen dat er enkel generieke maatregelen komen voor landbouwbedrijven in de omgeving van natuurgebieden;
- het vertrouwen van financiers hierdoor daalt zodat het voortbestaan van dergelijke biologische bedrijven sterkt daalt en de bedrijfsvoering en -opvolging negatief beïnvloedt;
- dat biologische landbouwbedrijven op functionele plekken in of rond Natura2000 gebieden op dit moment al hun ontwikkeling "on hold" hebben gezet, en zo andere taken zoals natuurbeheer, stimuleren weidevogelstand, herstel van biodiversiteit en bewaken kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, ook onder druk komen dan wel op slot staan;
- dat biologische landbouw gebruikt beduidend minder bestrijdingsmiddelen gebruiken en dit voordelig is voor omliggende natuurgebieden;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zo veel mogelijk rekening te houden met maatregelen over de landbouw en onderscheid te maken tussen intensieve traditionele landbouw en biologische land- en tuinbouw en daarbij biologische land- en tuinbouwbedrijven in of rond Natura 2000 gebieden te stimuleren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: De motie sluit aan bij het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.22

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Internationaal Betaalsysteem Spoorvervoerder**

Indiener: Annabel Broer

Woordvoerder: Lars Gerrits

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de EU per het Akkoord van Parijs tot doel gesteld heeft om CO2-emissies met 50-55% te verminderen tegen 2030;
- een groot deel van wereldwijde CO2-emissies afkomstig zijn van de luchtvaart;
- individuele EU-lidstaten hebben uitgesproken korte-afstandsvluchten te willen verminderen ten gunste van treinverkeer;

overwegende dat:

- hogesnelheidstreinen het meest duurzame alternatief zijn voor korte-afstandsvluchten;
- internationaal treinverkeer aangemoedigd mag worden;
- vrij verkeer van personen een van de fundamentele principes van het Verdrag van Schengen is;
- verschillende ticketaanbieders verschillende tijden, prijzen, routes en overstappen aanbieden;
- dit het boeken van internationale treintickets ontoegankelijk, rommelig en verwarrend maakt;

verzoekt De delegatie in het Europees Parlement:

- de Europese Commissie op te roepen zich in te zetten voor een toegankelijk, Schengen-wijd digitaal betaalsysteem voor nationale en internationale treintickets;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Dit staat ook in het internationaal spoorplan van de Tweede Kamerfractie en is in lijn met het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.23

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Europese Spoorautoriteit**

Indiener: Annabel Broer

Woordvoerder: Lars Gerrits

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- de EU per het Akkoord van Parijs tot doel gesteld heeft om CO2-emissies met 50-55% te verminderen tegen 2030;
- een groot deel van wereldwijde CO2-emissies afkomstig zijn van de luchtvaart;
- individuele EU-lidstaten hebben uitgesproken korte-afstandsvluchten te willen verminderen ten gunste van treinverkeer;

overwegende dat:

- hogesnelheidstreinen het meest duurzame alternatief zijn voor korte-afstandsvluchten;
- het verstedelijkte Europese continent zeer geschikt is voor grootschalige spoormobiliteit;
- sterkere ruimtelijke verbindingen tussen centrale en perifere delen van de Europese Unie gunstig zijn voor zowel de economische ontwikkeling van deze regio's als de culturele verstandhouding ertussen;
- nationale hogesnelheidsnetwerken vaak niet verbonden zijn in een efficiënt internationaal netwerk;
- nationale spoor- en treinsystemen vaak onverenigbaar zijn op een technisch niveau;
- de ontwikkeling van spoorinfrastructuur een prijzige zaak is;
- onderhandelingen tussen staten over deze infrastructuren complexer worden naarmate het aantal deelnemende staten toeneemt;

verzoekt De delegatie in het Europees Parlement:

- De Europese Commissie op te roepen een Europese spoorautoriteit op te zetten die kan toezien op de ontwikkeling en aanleg van een Europees hogesnelheidsnetwerk dat de belangrijkste steden en regio's in de Europese Unie verbindt, en die de mogelijkheden kan onderzoeken om dit net uit te breiden naar niet-lidstaten op het continent;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Dit staat ook in het internationaal spoorplan van de Tweede Kamerfractie en is in lijn met het verkiezingsprogramma.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.24	Politieke Motie	Pre-advies: Overnemen
Titel motie:	Commissie Woningmarkt	
Indiener:	Annabel Broer	
Woordvoerder:	Lars Gerrits	

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- het woningtekort hoog is;
- dit tekort volgens prognose nog minstens 2024 zal blijven toenemen;
- dit tekort tevens volgens prognose zeker niet voor 2030 zal zijn weggewerkt;
- zowel koop- als huurprijzen daarmee zullen blijven stijgen;
- vooral jongeren en mensen met een laag inkomen het effect hiervan zullen merken;
- de overheid grondwettelijk verplicht is maatregelen te treffen ter 'Bevordering van voldoende woongelegenheden';

overwegende dat:

- op 23 januari 2020 het eindrapport van de Commissie Regulering van werk ('Commissie Borstlap') werd gepresenteerd, dat een stelselanalyse van de arbeidsmarkt bevat;
- dit rapport politieke duidelijkheid heeft geschapen over de oorzaken van en oplossingen voor de problemen op de arbeidsmarkt;
- dergelijke rapporten ook bestaan over het toeslagenstelsel en het belastingstelsel;
- er ambtelijke beleidsstukken, agenda's, nota's en visies bestaan, maar deze niet raken aan een stelselanalyse door een wetenschappelijke commissie zoals die voor voorgenoemde beleidsterreinen gepubliceerd zijn;
- de woningnood hoog is, alleen maar zal toenemen en op korte termijn niet opgelost zal worden;
- de woningnood derhalve een belangrijk onderwerp zal zijn in de formatie na de verkiezingen van 2021;
- er daarmee behoefte bestaat tot een stelselanalyse van de woningmarkt en politieke duidelijkheid over de oorzaken van en oplossingen voor de huidige wooncrisis;
- er momenteel, gezien het woondebat van 19 februari 2020, geen overeenstemming bestaat over deze zaken;
- dit kan leiden tot een ineffectief of ondermaats maatregelenpakket tegen de woningnood na de volgende formatieonderhandelingen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- de Minister van Wonen op te roepen tot het instellen van een Commissie Wonen, die als taak heeft om ruim binnen de aankomende kabinetsperiode een stelselanalyse op de woningmarkt

los te laten om bouwstenen voor de oorzaken van en oplossingen voor de woningnood in kaart te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

We doen al aantal mooie voorstellen in ons verkiezingsprogramma, maar voor de langere termijn is Wonen belangrijk genoeg en kampt de woningmarkt met fundamentele problemen om eens goed te kijken naar de ordening van de Woningmarkt.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.25

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Deel de Welvaart: Plan halveren armoede**

Indiener: thema-afd Sociaal-Liberalisme

Woordvoerder: Emiel Althuis

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- het aantal mensen in Nederland dat leeft onder de armoedegrens al decennia rond de 1 miljoen schommelt;
- in het D66 verkiezingsprogramma 2021 de volgende doelstelling is vastgesteld: “We willen het aantal mensen in armoede de komende kabinetsperiode met tenminste de helft verminderen.”;

overwegende dat:

- het halen van de genoemde doelstelling vereist dat er ingrijpende en doortastende maatregelen worden genomen om armoede terug te dringen zodra het volgende kabinet is aangetreden;
- in het verkiezingsprogramma een aantal maatregelen m.b.t. armoede zijn opgenomen;
- dat het overtuigender wordt als ook aangegeven wordt in hoeverre deze maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan het bereiken van de genoemde doelstelling;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- alles in het werk te stellen om namens D66 bij de kabinetsformatie een concreet en uitgewerkt plan van aanpak in te dienen met als doel het tenminste halveren van armoede in Nederland de komende kabinetsperiode;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Conform het verkiezingsprogramma gaan we ons hiervoor inzetten.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.26

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Rijksoverheid actief tegen arbeidsdiscriminatie**

Indiener: Dianne Jacobs

Woordvoerder: Dianne Jacobs

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- 13% van de sollicitanten zich gediscrimineerd voelt tijdens de sollicitatieprocedure, volgens het onderzoek van SCP (Publicatie 'Ervaren discriminatie in Nederland II', maart 2020);
- volgens onderzoek van SER ('Diversiteit in de top', januari 2019) diversiteit in topfuncties nog steeds laag is ten opzichte van het aandeel witte mannen in topfuncties;

overwegende dat:

- de Rijksoverheid diversiteit op de werkvloer belangrijk vindt;
- de Rijksoverheid een voorbeeldfunctie vervult in de maatschappij, ook in het voorkomen van discriminatie;
- met een meerjarig onderzoek er wetenschappelijk ondersteunde resultaten kunnen worden aangedragen in de effectiviteit van verschillende maatregelen ter voorkoming van arbeidsdiscriminatie;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- het kabinet te vragen een intern onderzoek bij de landelijke overheid op te zetten waarin de effectiviteit van verschillende maatregelen in de bestrijding van discriminatie tijdens sollicitatieprocedures wordt getest, gevolgd door een actieplan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Deze motie is in lijn met het verkiezingsprogramma. Onlangs is ook een wetsvoorstel tegen arbeidsmarktdiscriminatie ingediend conform de inzet in de coalitie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.27

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Vergroen de pensioenen**

Indiener: Valerie Schulte Nordholt

Woordvoerder: Valerie Schulte Nordholt

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- we snel afstevenen op een hogere opwarming dan de 1,5 graden afgesproken in het Parijs-akkoord en dat dit verstrekende en potentieel zeer ontwrichtende gevolgen heeft voor de leefbaarheid van onze planeet;
- Nederlandse pensioenfondsen gezamenlijk een vermogen beheren van €1,6 biljoen en nog steeds een aanzienlijk deel daarvan investeren in fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld in bedrijven die kolencentrale bouwen in landen zoals Polen, Vietnam en Botswana;

overwegende dat:

- pensioenfondsen een wettelijk taak hebben om te beleggen in het belang van hun gerechtigden;
- pensioenfondsen door hun enorme vermogens wereldwijd veel invloed kunnen uitoefenen;
- investeringen in fossiele brandstoffen leiden tot het verheven van de klimaatcrisis;
- het verbranden van steenkolen volgens klimaatonderzoekers in 2030 al 78 procent omlaag moet om de temperatuurstijging onder de 1,5 graad te houden;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- pensioenfondsen te verbieden om nog nieuwe investeringen in fossiele brandstoffen aan te gaan;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- pensioenfondsen te verplichten om bestaande investeringen in fossiele brandstoffen versneld af te bouwen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

We begrijpen de wens van de indiener om meer invloed uit te kunnen oefenen op het beleggingsgedrag van pensioenfondsen. Wij zijn echter van mening dat het niet aan de overheid is om te bepalen hoe geld van pensioenfondsen wordt geïnvesteerd, omdat dit niet geld is dat aan de overheid toebehoort. Wel zijn we van mening dat, zoals ook opgenomen in het verkiezingsprogramma, deelnemers meer inspraak zouden moeten krijgen in het beleggingsbeleid van hun pensioenfonds. Hiervoor heeft de Tweede Kamerfractie van D66 ook een initiatiefwet ingediend.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.28

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Wachttijd begeleiding**

Indiener: Madelein van Woerkom

Woordvoerder: Madelein van Woerkom

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er lange wachttijden zijn voor mensen die psychische hulp nodig hebben binnen de GGZ;
- het wachten op zorg en de periode tussen verschillende zorgverleners het suïciderisico in ieder geval bij jongeren verhoogt;
- GGZ Nederland in 2018 een plan heeft opgesteld¹ om een handreiking wachttijdbegeleiding op te stellen waar de concrete behoeften van patiënten, naasten en professionals zouden worden samengevoegd;
- het nu onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor wachttijdbegeleiding waardoor patiënten tussen wal en schip belanden, en;
- er nu nog geen handreiking wachttijdbegeleiding bekend is;

overwegende dat:

- er kostbare tijd verloren gaat als patiënten op een wachtlijst staan terwijl er al vormen van hulp kunnen worden geboden zoals e-health, psycho-educatie, informatie voor naasten, psychosociale ondersteuning en zelfzorginterventies. Dit is geen substituut voor behandeling maar kan patiënten voorbereiden op een behandeling en kan het verergeren van klachten in sommige gevallen voorkomen, en;
- patiënten nu soms meerdere maanden moeten wachten waarin de problematiek verergert, dit is levensgevaarlijk;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om de minister van VWS te vragen om te onderzoeken wat de stand van zaken is betreffende de nog te ontwikkelen handreiking t.a.v. wachttijdbegeleiding voor mensen die psychische hulp nodig hebben binnen de GGZ, en;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- aan te dringen op een snellere ontwikkeling van een handreiking wachttijdbegeleiding door GGZ Nederland zoals opgesteld in het actieplan in 2018;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Deze motie is in lijn met de inzet van de Tweede Kamerfractie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.29

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Landelijke richtlijn psychodiagnostiek**

Indiener: Madelein van Woerkom

Woordvoerder: Madelein van Woerkom

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- psychodiagnostiek het onderzoek omvat naar psychische (dis)functies, gedragsproblemen en veerkracht waarbij gebruik wordt gemaakt van een onderzoek naar psychische klachten en symptomen alsook gebruik wordt gemaakt van empirisch onderbouwde tests en vragenlijsten;
- beschrijvende diagnoses en classificaties op basis van enkel de DSM zijn niet altijd voldoende om behandelindicaties te stellen en kunnen een ongewenste versimpeling zijn van de werkelijkheid doordat onderliggende problematiek in het eerste onderzoek- en behandelcontact veelal niet direct waarneembaar zijn, wordt de onderkenning ervan in de dagelijkse praktijk vaak (ernstig) bemoeilijkt. Deze verholde problematiek is goed vast te stellen mits de professional zijn diagnostisch proces goed gestructureerd en wetenschappelijk onderbouwd uitvoert;
- er vaak lang wordt gewacht om verdere diagnostiek uit te voeren en bijvoorbeeld een volledig Psychologisch Onderzoek (PO) uit te voeren, met nadruk op klachtbeschrijving en behandeladvies;

overwegende dat:

- er nu geen richtlijn of kwaliteitsstandaard psychodiagnostiek bestaat waardoor er in de praktijk verschillen bestaan in de werkwijze en de uitvoering;
- er in de praktijk zwaar geleund wordt op de classificatie van psychische stoornissen middels de DSM- v;
- er geen professioneel kwaliteitsregister bestaat voor psychodiagnostici, hierdoor is de kwaliteit onvoldoende gewaarborgd;
- er patiënten verkeerd gediagnosticeerd worden en daardoor niet goed verwezen;
- goede diagnostiek kan bijdragen aan een oplossing rondom de wachtlijsten in de GGZ omdat hiermee een specifiekere verwijzing kan worden opgesteld;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om de stand van zaken in het veld m.b.t. ontwikkeling van een kwaliteitsregister te onderzoeken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: Deze motie is in lijn met de inzet van de Tweede Kamerfractie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.30

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Van experiment naar landelijke maatregelen, Ontregel de zorg!**

Indiener: Madelein van Woerkom

Woordvoerder: Madelein van Woerkom

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- er de afgelopen periode verscheidene initiatieven ontstonden waarin professionals en het GGZ-veld zelf actie ondernamen om de regeldruk aan te pakken;
- zorgaanbieder Arkin is in samenwerking met Zilveren Kruis, de NZa en VWS per 1 januari 2019 is gestart met een experiment op het gebied van waardegedreven zorg. De focus is verschoven van registratie en verantwoording naar zinnige dossiervoering en behandeluitkomsten;
- het op een andere manier registreren van indirecte tijd levert binnen de GGZ zo'n 750 FTE op. Het scheelt zo'n 5 à 10 minuten per dag, Voor een middelgrote GGZ-instelling met zo'n 500 FTE aan behandelaars scheelt het bijvoorbeeld 15 FTE (wat neerkomt op ongeveer 1 miljoen euro per jaar);
- er een handreiking is ontwikkeld voor zorgaanbieders waarin wordt weergegevens hoe de administratieve lasten kunnen worden verminderd;

overwegende dat:

- initiatieven van het ontregelen van de zorg een antwoord geven op belasting van behandelaren door het verminderen van administratieve lasten;
- er meer tijd komt voor direct patiëntcontact en dus meer behandelcapaciteit oplevert, dit is een belangrijke ontwikkeling gezien de huidige wachtlijsten;;
- deze maatregelen nog niet landelijk zijn doorgevoerd, en;
- er over twee jaar een nieuw zorgprestatie-model wordt ingevoerd;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- experimenten op het gebied van administratieverlichting binnen de GGZ te ondersteunen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- de Minister van OCW te vragen om onderzoek te doen naar hoe het experiment op het gebied van waardegedreven zorg, gedaan door Arkin in samenwerking met Zilveren Kruis, de NZa en VWS, breed uitgerold kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

In feite wordt dit al gedaan, de Tweede Kamerfractie heeft hier ook al vaak naar gevraagd. Het experiment is reeds geëvalueerd, het is nu vooral zaak om het uit te rollen.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.31

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Energiedrankjes moeten tot je zestiende verboden zijn**

Indiener: Annelies Becker

Woordvoerder: Annelies Becker

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- energiedrankjes zorgt voor vernauwde bloedvaten. Het vernauwen van de bloedvaten wordt veroorzaakt door de slechte ingrediënten-mix van de energiedrankjes: cafeïne, suiker en taurine. Een enkel blikje bevat al snel 35-40 gram suiker en 80 milligram aan cafeïne;
- je makkelijk verslaafd kan raken aan energiedrankjes. Dit betekent dat je zonder de energiedrank niet goed meer kunt functioneren?;
- als je veel energiedrankjes drinkt, kun je last krijgen van allerlei klachten, zoals duizeligheid, slapeloosheid, hartkloppingen, paniekaanvallen, hyperactief gedrag, concentratieproblemen en slechte tanden. Of zelfs een cafeïnevergiftiging. Bovendien krijg je na de energieboost vaak juist een energiedip;
- de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) ook pleit voor een verbod op de verkoop van energiedrankjes aan jongeren onder de achttien jaar;

overwegende dat:

- al deze gevolgen voor jongeren onder de zestien nog gevaarlijker zijn;
- we liberalen zijn en het niet gaat om het beperken van vrijheid, maar vooral om het beperken en reguleren van schadelijke stoffen;
- op de blikjes staat ook een verplichte waarschuwing: 'Niet aanbevolen voor kinderen.' Maar een advies voor een verslavend middel is zeker niet genoeg;
- het huidige ontmoedigingsbeleid niet effectief genoeg is en we radicaler moeten optreden;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- om na de verkiezingen een initiatiefwet in te dienen zodat energiedrankjes verboden zijn tot en met de leeftijd van 16 jaar;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

We erkennen dat het schadelijk is om o.a. veel suikers binnen te krijgen. Verbieden geeft echter niet de gewenste uitkomst, omdat er meerdere producten zijn die veel suiker bevatten (frisdrank) of cafeïne, en de kans aanwezig is dat 16+'ers deze drankjes gaan kopen voor 16-minners (waardoor het dus illegaal en stoer wordt). De fractie zet zich wel in voor betere afspraken rondom de hoeveelheid suiker in producten en voor een frisdrankbelasting met staffelsysteem, waarmee deze blikjes aanzienlijk (!) duurder worden. Prijsprikkels zullen vooral bij deze doelgroep effect hebben. Een andere actie is het maken van betere afspraken met supermarkten over een betere aanpak om mensen, ook kinderen, gezondere keuzes te laten maken.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.33

Politieke Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Marktwerking in de Zorg**

Indiener: Apeldoorn

Woordvoerder: Luz Maria Camacho

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- tal van publicaties door Follow the Money aantonen dat er misbruik wordt gemaakt van zorggelden door ondernemers die tevens fraude niet schuwen;
- er steeds meer gegevens naar boven komen over excessieve winstnemingen door eigenaren van zorgbedrijven;
- ook anderszins negatieve kanten van de marktwerking in de zorg op steeds meer plekken naar voren komen;

overwegende dat:

- de marktwerking in de zorg niet heeft bijgedragen aan de doelen van de zorg, integendeel de kosten van de zorg stijgen;
- er een eind moet komen aan vele, vaak malafide ondernemingen gericht op snelle winst in de zorgsector;
- gemeentes onderling dienen te communiceren over kwalijke praktijken, waardoor frauderende zorgbedrijven in ene regio, hun activiteiten kunnen niet kunnen voortzetten in een andere;
- in de zorgsector deze echte marktwerking niet kan bestaan;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- kennis te nemen van de vele voorbeelden die door Follow the Money aan het licht komen en die aantonen dat er sprake is van frequente fraude in de Zorg. De grenzen van de marktwerking in de zorg aan de hand van deze voorbeelden te verkennen en het Kabinet te verzoeken met voorstellen te komen om de marktwerking in te perken zodat zorggelden worden besteed waarvoor ze zijn bedoeld: Het leveren van zorg;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De motie stelt voor om het Kabinet te verzoeken met voorstellen te komen om de marktwerking in te perken. Daarmee impliceert de motie dat ons stelsel van gereguleerde marktwerking slecht is. Dat is niet zo. Onze zorg staat jaar in jaar uit in de top van de diverse internationale lijsten. We scoren hoog op toegankelijkheid, betaalbaarheid én kwaliteit. Dit in tegenstelling tot ons omringende landen met een geheel publiek stelsel. We zijn daarom niet tegen het huidige stelsel. Wel willen we stevig optreden tegen excessen en negatieve aspecten van marktwerking. Die hebben we al in kaart, daar is geen “verkenning” voor nodig. Dit kan door de overheidsregie te versterken, fraude aan te pakken en voorwaarden te stellen aan winst. Ook doen we in ons verkiezingsprogramma vele concrete voorstellen om financiële productieprikkelers te beperken. Zo willen we de tarieven minder productiegericht en meer uitkomstgericht te maken en vrijgevestigde specialisten in loondienst brengen van de ziekenhuizen. Daarnaast doen we verschillende voorstellen om regionale samenwerking in de zorg te stimuleren. De motie voegt niets toe aan al deze concrete plannen en wordt daarom ontraden.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)

PM113.34

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Gelijktrekken minimum jeugdloon**

Indiener: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Woordvoerder: Ernst 'Beta Voor De Burger' Stam

Het D66 Congres digitaal bijeen op zaterdag 27 februari 2021,

constaterende dat:

- rondkomen van het minimum loon voor volwassenen voldoende uitdagingen met zich meebrengt;;
- er geen andere prijzen, of andere huur wordt gerekend aan jongeren onder de 21 jaar;
- volwassenen met afstand tot de arbeidsmarkt een concurrentienadeel ondervinden door het minimum jeugdloon;

overwegende dat:

- de overheid inkomsten misloopt (belasting) en extra kosten maakt (uitkeringen) door het minimum jeugdloon;
- ons belastingstelsel zeer complex is en elke versimpeling welkom is;
- de huidige conjunctuur stelselwijzigingen toelaat;
- we het voor de belastingdienst niet leuker, maar wel makkelijker kunnen maken door het minimum jeugdloon gelijk te trekken met het minimumloon voor volwassenen;

verzoekt De Tweede Kamerfractie:

- zich uit te spreken voor het gelijktrekken van het minimum jeugdloon voor jongeren vanaf 18 jaar naar het minimumloon voor volwassenen en te werken naar een minimum jeugdloon voor jongeren onder de 18 jaar dat niet lager is dan 60% van het volwassenen minimumloon;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen
Toelichting: In lijn met huidige inzet van de fractie.

Reactie op advies van indiener:

[Klik hier om de digitale behandeling van deze motie terug te kijken.](#)